

Bijlage MJA3

Hoofdstuk 5 Concernaanpak

Versie februari 2016

5.1 INLEIDING

Binnen deze meerjarenaafspraken is ruimte om een concernaanpak te volgen. Hierbij kan de Onderneming bijvoorbeeld besluiten om prioriteit te geven aan de energie-efficiëntieverbetering bij een specifieke inrichting in Nederland. Op deze wijze wordt het concern in de gelegenheid gesteld om de verplichtingen voortvloeiend uit deze meerjarenaafpraak af te kunnen stemmen op het eigen investeringsbeleid. Het is dus van belang om aan de concernaanpak ruimte te geven, waarbij echter randvoorwaarden gelden die voortvloeien uit het juridisch kader.

5.2 JURIDISCH KADER

De bepalingen inzake het vergunningenstelsel van de milieuwetten, zijn gericht op het begrip 'inrichting'. Dit publiekrechtelijk begrip kan niet worden gelijkgesteld met begrippen die in andere rechtsgebieden gebruikelijk zijn, zoals het begrip rechtspersoon of concern. Volgens de Wet milieubeheer zijn die inrichtingen vergunningplichtig die in het Inrichtingen- en Vergunningenbesluit zijn aangewezen als 'inrichtingen die nadelige gevolgen voor het milieu kunnen veroorzaken'. In het algemeen zijn dit bedrijfslocaties.

Bij het toepassen van de wettelijke bepalingen met betrekking tot Wet milieubeheer- vergunning moet dus worden uitgegaan van bovenbedoeld inrichtingenbegrip. Volgens de Wet milieubeheer houdt dit in dat, voor zover nadelige gevolgen voor het milieu niet geheel kunnen worden voorkomen, aan de vergunning die voorschriften moeten worden verbonden die de grootst mogelijke bescherming bieden tegen die gevolgen, tenzij dat redelijkerwijs niet kan worden gevergd.

Dit principe zal, evenals alle andere bepalingen met betrekking tot 'inrichtingen' (bijvoorbeeld de bepalingen inzake algemene regels of handhaving), moeten worden toegepast op het publiekrechtelijk begrip 'inrichting'. Als een concern bestaat uit onder meer drie Wet milieubeheer-inrichtingen, kan derhalve niet worden gesteld dat in de ene inrichting niets aan het terugdringen van luchtverontreiniging hoeft te gebeuren louter omdat in de andere (tot het concern behorende) inrichting veel resultaat op dit punt geboekt is of zal worden. Het bovenstaande geldt, ongeacht de aard van de milieubelasting.

Het gelijkheidsbeginsel moet toegepast worden op het begrip inrichting, hetgeen inhoudt dat in inrichtingen die qua aard en omvang niet wezenlijk verschillen, eenzelfde milieubeschermingsniveau moet worden bereikt. Een voorbeeld moge dit duidelijk maken. De Wet milieubeheer staat niet toe om dampretoursystemen bij een benzinstation dat deel uitmaakt van een olieconcern, achterwege te laten, omdat elders in het concern extra reductie-inspanningen worden gepleegd, terwijl deze dampretoursystemen wel worden geëist bij benzinstations die een zelfstandige onderneming vormen. Ook vanuit concurrentie-overwegingen zou het toestaan van deze handelwijze op problemen stuiten.

Een blijvend verschil maken tussen het milieubeschermingsniveau van in principe gelijksoortige inrichtingen stuit dus op bezwaren. Dit bezwaar geldt niet indien tussen inrichtingen geen onderscheid wordt gemaakt ten aanzien van het uiteindelijk te bereiken beschermingsniveau, maar wel in de fasering waarbinnen dit niveau wordt gerealiseerd. Het voorgaande leidt tot de conclusie dat de ruimte over een concernaanpak vooral gelegen is in de fasering van maatregelen.

5.3 CONCLUSIES

- 5.3.1 Er is ruimte om de uitvoering van deze meerjarenafspraken in te vullen in een concernaanpak. Deze ruimte kent echter een aantal duidelijk in acht te nemen, uit de Wet milieubeheer volgende, beperkingen.
- 5.3.2 Een concernaanpak mag niet leiden tot rechtsongelijkheid op het niveau van inrichtingen in de zin van de milieuwetgeving.
- 5.3.3 Wel laat de Wet milieubeheer toe, dat een concernaanpak vooral een onderbouwing kan opleveren voor de in het energie-efficiëntieplan voor de inrichtingen binnen dat concern aangegeven fasering van te treffen maatregelen.
- 5.3.4 Aangezien er geen overkoepelende overheidsinstantie is die de concernaanpak kan toetsen, is het aan het concern om het bevoegde gezag van de noodzaak en, indien aangetoond, van de redelijkheid van de fasering van maatregelen vanuit concern-optiek te overtuigen. Een plan dat de hoofdlijnen van het milieubeleid voor het concern beschrijft, kan hiervoor nodig zijn. De provincies en gemeenten onderkennen de behoefte om tot een concernaanpak te kunnen komen en stemmen in met het benutten van de mogelijkheid om de uitvoering van maatregelen te faseren. De provincies en gemeenten zullen verder de beoordeling van de energie-efficiëntieplan van een concern onderling afstemmen.